

—
Çeviren:
Ali Volkan
Erdemir
—

Memeler ve Yumurtalar
Kawakamî
M. İ. E. K. O.

—
Dünya
Edebiyatı
Roman
—

Mieko Kawakami, TIME'ın 2020'nin en iyi 10, *New York Times*'ın ise en iyi 100 kitabından biri seçilen, uluslararası çoksatan *Memeler ve Yumurtalar* romanının yazarıdır. Osaka'da doğan Kawakami, edebi çıkışını şair olarak 2006 yılında yaptı ve ilk romanı *Watakushi ritsuin hā, mata wa sekai (My Ego, My Teeth, and the World)* 2007'de yayımlandı. Şiirsel dili kadın bedeni, etik ve modern toplumun sorunlarına dair felsefi içgörülerle doludur. Eserleri birçok farklı dile çevrildi ve otuzdan fazla ülkede yayımlandı. Akutagawa Ödülü, Tanizaki Ödülü ve Murasaki Shikibu Ödülü de dahil olmak üzere Japonya'da çok sayıda prestijli edebiyat ödülünü kazandı. Tokyo'da yaşıyor.

MEMELER VE YUMURTALAR

Orijinal adı: Natsu Monogatari

© 2019, Mieko Kawakami

Yazan: Mieko Kawakami

Japonca aslından çeviren: Ali Volkan Erdemir

Yayına hazırlayan: Hülya Balcı

Türkçe yayın hakları: © 2023 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Bu kitap ilk kez Bungeishunju Ltd. tarafından yayımlanmıştır.

Yayın hakları ICM Partners aracılığıyla alınmıştır.

1. baskı / Ocak 2023 / ISBN 978-625-8215-03-8

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Sayfa uygulama: Yasemin Çatal

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kâğıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Memeler ve Yumurtalar

Mieko Kawakami

Çeviren: Ali Volkan Erdemir

Çevirmenin notu

Mieko Kawakami'ye 138. Akutagawa Ödülü'nü kazandıran ikinci romanı *Memeler ve Yumurtalar* (*Chichi to Ran*) 2008 yılında yayımlandı. Yazar bu romanı genişleterek 2019 yılında *Yaz Öyküleri* (*Natsu Monogatari*) adıyla çıkardı, roman aynı yıl 73. Mainichi Yayın Kültür Ödülü'ne layık görüldü.

2020 yılında İngilizcede *Breasts and Eggs* adıyla yayımlanan bu uzun versiyonu Haruki Murakami "nefes kesici" olarak değerlendirdi. Roman, *TIME*'ın En İyi 10 Kurmaca Eser, *The Atlantic*'in 2020'nin En İyi 15 Kitabı, *New York Times*'in 2020'nin En İyi 100 Kitabı seçkinde yer aldı. Elinizdeki kitap bu uzun versiyonun *Memeler ve Yumurtalar* adıyla çevirisidir.

1978, Osaka doğumlu yazarın *Memeler ve Yumurtalar*'da Osaka şivesini adeta deneysel bir yöntem olarak yoğun biçimde kullanması çeşitli eleştirilere yol açtı ancak bu özelliğin yabancı dillere aktarılırken kaybolması kaçınılmazdı. Kawakami bir röportajında bu eleştirilere karşı, "Osaka şivesiyle konuşuyorum ve bunu değiştirmek için bir neden görmüyorum. Standart Japoncayla konuşunca beynimin bir kısmının kaskatı kesildiğini hissediyorum. Tonlamaları ayırt ederek konuşmaya çalışmak, standart söyleyişi bulmak çok yorucu oluyor" diye cevap verdi. Öte yandan diyaloglardaki saygı dili kullanımı da içeriğe göre esneklik gösteriyor. Konuşmalar sırasında karakterlerin duygusal mesafelerinin yakınlık ve uzaklığıyla orantılı olarak aynı diyalog içinde sizli-bizli ve senli-benli hitap şekli kullanılmış.

Çeviride kaybolan nüanslardan biri de başkarakter Natsuko Natsume'nin ad ve soyadında yer alan, "yaz" anlamına gelen "natsu" sözcüğü. Ayrıca her iki kitabın başındaki zaman ibareleri, "2008 Yaz" ve "2016 Yaz–2019 Yaz" da bu mevsime vurgu yapar. Böylece hem adında hem de soyadında yaz sözcüğü geçen başkarakterin temelde yaz mevsiminde başından geçenler bu romanın konusunu oluşturur.

Edebiyat dünyasına şiirle giren Kawakami roman ve öykü türünde ilerledi ve neredeyse her eseri çeşitli ödüllere aday gösterildi. *Ai no yume toka (Dreams of Love, etc)* adlı öykü kitabıyla 2013 Tanizaki Ödülü'nü kazandı. 2009 yılında yayımladığı *Hevun (Heaven)* ile ertesi yıl Murasaki Shikibu Ödülü sahibi olurken, eserin İngilizceye çevrilmesiyle 2022 International Booker Prize kısıa listesine kadar yükseldi.

Huven (Heaven, 2009), *Subete mayonaka no koibito tachi (All Lovers in the Night, 2011)* ve *Memeler ve Yumurtalar (2019)* romanları aralarında ince bir bağ olan üçleme olarak kabul edilir.

Ali Volkan Erdemir
Kyoto, Ocak 2023

Birinci Kitap
2008 Yaz

Sen fakir misin?

Bir kişinin ne kadar fakir olduğunu öğrenmenin en hızlı yolu, ona kaç pencere evde yetiştiğini sormaktır. Fakirliğinin derecesi kişinin yediklerinden veya giydiklerinden anlaşılmaz, sadece içinde büyüdüğü evin pencere sayısı ile ölçülür. Evet, fakirlik pencere sayısıdır. O evde hiç pencere yoksa ya da ne kadar azsa, kişi o denli fakir demektir.

Eskiden, şimdi kim olduğunu hatırlayamadığım birine bunu söylediğimde, “Öyle değerlendirme mi olurmuş hiç?” diyerek karşı çıkmıştı. “Tek pencere bir ev var diyelim; bu, bahçeye bakan çok büyük bir pencereyse, o büyük ve harika penceresi olan evde oturan birine fakir denebilir mi?” diye haklı çıkarmaya çalışmıştı iddiasını Kansai şivesiyle.

Bana sorarsanız bu kişinin fakirlikle uzaktan yakından hiç ilgisi olmamış. Bahçeye bakan pencereymiş! Büyük pencere hem de. Bahçe de neyin nesi? Peki harika pencere dediği, nasıl bir şey ki?

Fakirlerin dünyasında büyük pencere ya da harika pencere diye bir kavram yoktur. Onlar için pencere denen şey, sıkışık sıralanmış dolapların arkasında olur ve bunlar açıldığı hiç görülmeyen bulanık camlardır. Yağdan yapış yapış olup katılmış ve yine döndüğü hiç görülmemiş mutfak vantilatörünün yanında, kirli, dört köşeli çerçevedir.

Bu yüzden fakirlik hakkında konuşmak isteyip de gerçekten bir şey söyleyebilenler, sadece fakirlerdir: Ya şimdiki zamanın ya da geçmiş zamanın fakirleri.

Bu konunun bir anda aklıma düşmesi ve üzerine kafa yormam, şu karşımda oturan kızın yüzünden. Yamanote tren hattı bir yaz gününe göre tuhaf bir şekilde boştu, yolcular ya cep telefonuyla oynuyor ya da kitap okuyor, sakince oturuyorlardı.

Sekiz dersem sekiz, on dersem on yaşında görünen bu kız çocuğunun bir yanında spor çantasını ayağının arkasına koymuş genç bir adam, diğer yanında başına iri, siyah bir bandana takmış bir başka kız oturuyordu. Ortadaki kız çocuğu, onlardan ayrı, tek başınaydı.

Kız kara tenli ve cılızdı. Güneşten rengi kararmış sedef hastalığı benekleri daha da göze batıyordu. Pantolon etekten uzayan iki bacağı, kolsuz, açık mavi tişörtünden çıkan kollarıyla hemen hemen aynı incelikteydi. Dudakları sımsıkı büzülmüş, omuzları kasılmış, çok gergin görünen bu kıızı görünce, çocukluğumdaki halimi hatırladım; işte o zaman fakirlik denen sözcük geldi aklıma.

Boyun kısmı esnemiş kolsuz açık mavi tişörtünü, aslında beyaz olan ama üzerinde çok fazla leke olduğundan rengi belli olmayan spor ayakkabısını inceledim. Eğer kız ağzını açar da dişlerini görürsem ve hepsi de çürükse ne fena olur diye düşündüm. Hiç eşyası yoktu. Ne sırt çantası ne el çantası ne de bir poşet. Demek ki tren bileti ve parası cebindeydi. Bu yaşlardaki kızların trenle bir yere giderken dışarı nasıl çıktıklarını bilmiyordum ama onun hiçbir eşyasının olmaması beni endişelendirmişti.

Oturduğum yerden kalkıp onun önüne dikilerek, ajandanın kenarına düştüğüm ve benden başka kimsenin okuyamayacağı ufak bir not gibi, başka kimsenin anlamayacağı bir konuda ona bir şey söylesem mi diye aklımdan geçirdim. Söze nasıl başlamalı peki? Gördüğüm kadarıyla saç telleri sert; bu konuda benim de

söyleyecek birkaç şeyim çıkar. *Rüzgâr esse bile saçın dağılmıyor değil mi? Sedef hastalığının yetişkin olduğunda kendiliğinden geçecek, takma kafana.* Ya da pencereler hakkında mı bir şey demeliyim? *Bizim evimizde dışarıyı gören pencere yoktu, sizin evinizde öyle pencere var mı?*

Kol saatime baktım. Tam on ikiydi. Yazın durgun öğle sıcaklığını kesip geçer gibi ilerliyordu tren, *sonraki istasyon Kanda* diye boğuk sesli anons duyuldu. İstasyona varınca kapılar delinmiş bir şeyin tıslamasıyla açıldı, henüz öğlen olmasına karşın feci sarhoş olmuş yaşlı bir adam yuvarlanır gibi girdi içeri. Birkaç yolcu refleksle hemen geri çekildi, adam kısık sesle bir inledi. Çözülmüş çelik bu-laşık teli gibi gri saçları, yıpranmış işçi kıyafetinin göğüs kısmına kadar dökülüyordu. Bir elinde buruş buruş olmuş market poşetini sıkıp diğer eliyle de tutamacı kavramaya çalışırken dengesini kaybedip sendeledi. Kapılar kapandı, tren hareket ettiğinde bir de baktım ki kız artık orada değildi.

Tokyo istasyonuna vardık, bilet kontrol kısmından çıkınca bir yerlerden gelip bir yerlere giden müthiş kalabalık karşısında ayaklarım kilitlendi. Buna sadece kalabalık denemezdi, adeta tuhaf bir yarış izliyordum. Her an biri çıkıp da, *kuralları bilmeyen bir sensin*, diyecekti sanki; yüreğim daraldı. Elimdeki çantayı sımsıkı kavrayıp derin bir iç çektim.

Tokyo istasyonuna ilk gelişim, bundan on yıl önceydi. Yirmi yaşına girdiğim yazdı. Yine aynı bugünkü gibi ne kadar silsem de bedenimden terin fışkırdığı bir yaz günüydü.

Lisede eski kıyafet dükkânında epey bocaladıktan sonra satın aldığım, çok sağlam büyük bir sırt çantasına (bugün bile arada kullanırım), normalde taşınma kolilerine koyup göndersem daha iyi olacak şeyleri, nazarlık olarak kullandıklarımı, bir an bile yarımdan ayırmak istemediğim yazarların kitaplarından on kadarını yükleyip Tokyo'ya gelmiştim. Üzerinden on yıl geçmiş. Şimdi 2008'deyiz. Otuz yaşındayım, yirmi yaşındayken iyi kötü hayal ettiğim gelecekte miyim şu an diye sorarsanız, kıyısına bile yak-

laşmış değilim. Bugün bile yazdıklarımı okuyan pek kimse yok (internetin kıyı köşe bir yerindeki blog'uma erişip de yazılarımı okuyan varsa da en çok birkaç kişidir). Kitabım da basılmıyor. Arkadaş deseniz, neredeyse hiç yok. Apartman dairemin çatısının eğimli boyaları dökülen duvarı da, çok güçlü akşam güneşi de, tüm gücümle yarı zamanlı işlerde çalışıp ayda birkaç yüz bin yen kazanarak geçimimi sağlamam da, ne kadar yazarsam yazayım o yazdıklarımın nereye varacağını bilememem de, hiç değişmiyor. Yaşamım kitapların uzun zamandır yerinden kımıldamadığı bir sahaftaki tozlu raf gibi; son on yılda hayatımdaki dek değişim bedenimin yorgunluktan bitap düşmesi.

Saate bakıyorum, on ikiyi çeyrek geçiyor. Buluşma saatinden on beş dakika önce varıp serin taş sütuna dayandım, gelen gidenleri izliyorum. Pek çok renk, sayısız sesin karmaşası içinde, çok eşya yüklenmiş büyük bir aile yaygara çıkararak sütunun sağından soluna hızlıca geçti. Yine başka bir anneyle çocuk geldi, annesinin elini tutan oğlan çocuğunun poposuna yakın bir yerde iri bir matara sallanıyordu. Bir yerlerden bebek ağlaması ve feryadı duyuldu. Her ikisi de makyaj yapmış genç bir çift büyük dişlerini göstererek önümden hızlıca geçtiler.

Çantamdan telefonumu çıkardım, Makiko'dan ne arama ne de mesaj gelmişti. Demek ki Makiko'lar Osaka'dan sağ salım, planlandığı saatte yüksek hızlı trene binmişlerdi ve beş dakika içinde Tokyo istasyonuna varacaklardı. Buluşacağımız yer, Marunouçi kuzey çıkış kapısı önüydü. Öncesinde harita gönderip açıklama yapmıştım ama nedense birden endişeye kapılıp bugünün tarihini kontrol ettim. 20 Ağustos. Doğru. Sözleştiğimiz gibi, bugün, 20 Ağustos, Tokyo istasyonu Marunouçi kuzey çıkış kapısı, saat on iki buçuk.

Sevgili Günlük,

Yumurta (玉子) sözcüğünde neden "çocuk" ideogramı var?
Çünkü, sperm (精子) sözcüğünde de "çocuk" ideogramı var.

Her okura yaşınının anlamını sorgulatan,
sivri olduđu kadar büyüleyici bir roman.
Roman kahramanı kesinlikle yaşıyor, sahiden
nefes alıp veriyor.

- Haruki Murakami

Otuz yaşındaki Natsuko, ablası Makiko ve kızı Midoriko...
Bir yaz günü Makiko meme büyütme ameliyatı için
Osaka'dan Tokyo'ya, yazar olmayı isteyen kardeşi
Natsuko'ya gelir. Yanında ergen kızı Midoriko vardır.
Büyüme sancıları çeken Midoriko kimseyle konuşmayı
yaşadıklarını günlüğüne yazmaktadır. Onun sessizliği
her birini korkuları ve bastırdıkları duygularıyla
yüzleşmeye iter.

Sekiz yıl sonra, Natsuko kitabı yayımlanmış bir
yazardır. Yalnız ve çocuksuz yaşlanmak konusu,
kafasını sürekli kurcalar. Bir yandan yeni kitabını
yazmaya uğraşırken diğerk yandan anne olup
olamayacağını tartar.

Japonya'da ve dünyada büyük ses getiren *Memeler ve
Yumurta*lar fakirlik, kadın olmak ve bir çocuğu var
etme sorumluluğu üzerine çok çarpıcı bir roman...

